

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **L. Š.**, bývajúceho v T., proti žalovanému **Ing. M. M.**, bývajúcemu vo V., **o náhradu škody**, ktorá vec bola vedená na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 14 C 75/1991, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 21. mája 2009 č.k. 14 C 75/1991-265, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Okresného súdu Trnava z 21. mája 2009 č.k. 14 C 75/1991-265 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava uznesením z 21. mája 2009 č.k. 14 C 75/1991-265 zastavil konanie o žalobe o splnenie povinnosti nahradiť škodu na zdraví žalobcu a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Konanie zastavil majúc za to, že je tu taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Za neodstrániteľnú prekážku konania považoval to, že žalobca „nespolupracuje so súdom aj napriek tomu, že mu bol ustanovený zástupca, neprodukuje žiadne dôkazy, nerealizuje žiadnu iniciatívu na pokračovanie v konaní, nie je možné bez jeho súčinnosti v konaní pokračovať, ...“. V odôvodnení svojho rozhodnutia tiež uviedol, že žalobca sa v mieste svojho bydliska nezdržiava a jeho terajší pobyt nepozná ani jeho súdom ustanovená zástupkyňa.

Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie. Uviedol, že tak robí na podnet žalobcu, pretože napadnutým rozhodnutím bol porušený zákon, pričom ochranu práv a zákonom chránených záujmov žalobcu nie je možné dosiahnuť inými právnymi

prostriedkami. Mimoriadne dovolanie odôvodnil tým, že v konaní Okresného súdu Trnava došlo k vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. (dovolací dôvod podľa § 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Podľa generálneho prokurátora spočíva táto vada konania v tom, že závery okresného súdu, ktorými odôvodnil svoje rozhodnutie o zastavení konania nemajú oporu v spise vedenom v predmetnej právnej veci. Okresným súdom uvádzané dôvody zastavenia konania naostatok nemožno ani považovať za neodstrániteľné prekážky konania. Z týchto dôvodov navrhol napadnuté uznesenie Okresného súdu Trnava zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Účastníci sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento opravný prostriedok (§ 243g O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania, keďže mimoriadnym dovolaním je napadnuté uznesenie súdu (§ 243a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.). Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad

nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

Podľa názoru generálneho prokurátora okresný súd v konaní odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Tento dovolací dôvod generálneho prokurátora je opodstatnený.

Postupom súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým účastníkovi nebolo umožnené buď zúčastniť sa konania alebo realizovať ďalšie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. Procesnými podmienkami občianskeho súdneho konania sú predpoklady, ktorých splnenie zákon vyžaduje po začatí konania na to, aby súd mohol prejednať a rozhodnúť právnu vec, v ktorej účastník konania uplatnil svoje právo na súdnu ochranu. V prípade, že súd zistí neodstrániteľný alebo neodstránený nedostatok procesnej podmienky, ktorý mu bráni pokračovať v konaní, konanie zastaví (§ 104 ods. 1 a 2 O.s.p.). V zmysle uvedeného za postup súdu vedúci k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. treba považovať aj neodôvodnené zastavenie konania z dôvodu nedostatku procesnej podmienky.

Okresný súd Trnava mimoriadnym dovolaním napadnutým uznesením zastavil konanie majúc za to, že prejednaniu a rozhodnutiu predmetnej právnej veci bráni neodstrániteľná prekážka spočívajúca v osobe žalobcu, ktorý sa v mieste svojho bydliska nezdržiava a iná jeho adresa nie je známa súdu ani jeho súdom ustanovenej zástupkyňi. Žalobca „nespolupracuje so súdom aj napriek tomu, že mu bol ustanovený zástupca, neprodukuje žiadne dôkazy, nerealizuje žiadnu iniciatívu na pokračovanie v konaní“. Na základe uvedeného ustálil, že v dôsledku nedostatku súčinnosti žalobcu nie je možné v konaní pokračovať.

Tieto závery okresného súdu, ktoré ho napokon viedli k zastaveniu konania (vedeného od roku 1991), sú v príkrom rozpore s právnou úpravou podmienok konania na strane účastníka občianskeho súdneho konania, a navyše nemajú ani oporu v doterajších zisteniach vyplývajúcich zo spisu.

Procesnými podmienkami na strane účastníka konania sú : a/ jeho spôsobilosť byť účastníkom konania, b/ jeho procesná spôsobilosť a c/ riadne zastúpenie procesne nespôsobilého účastníka. Procesnou podmienkou konania na strane účastníka nie je, aby jeho pobyt bol súdu známy, ani jeho aktivita pri navrhovaní dôkazov a spolupráca so súdom pri ustálení skutkového stavu veci (právne posúdenie veci je vecou súdu). Nedostatok uvedených informácií o účastníkovi a nedostatok jeho aktivity môže vyvolať iné procesné následky (napr. ustanovenie opatrovníka, zamietnutie žaloby z dôvodu nesplnenia povinnosti tvrdenia alebo dôkazného bremena a pod.), nie však zastavenie konania pre nedostatok podmienok konania.

Okresným súdom uvedená absencia údajov o pobyte žalobcu naostatok nemá ani oporu v doterajšom obsahu spisu súdu.

Bydlisko žalobcu je súdu známe prinajmenej od roku 1997; vtedajší zástupca žalobcu listom z 27. januára 1997 oznámil súdu zmenu jeho bydliska na adresu v T., na ktorej adrese žalobca jemu určené zásielky súdu aj preberal (porovnaj napr. doručenky pripojené k č.l. 167, 177, 184, 188, 197, 204, 211, 233, 250 a pod.). Ak súd mal ťažkosti s doručovaním zásielok a zisťovaním pobytu účastníka, tak tie boli u žalovaného, nie však u žalobcu.

Z vyššie uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie okresného súdu uznesením zrušil (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2 a 4 O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 3 O.s.p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách prvostupňového a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. decembra 2010

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová